

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia Historica VIII (2009)

KRONIKA

Kronika życia naukowego Instytutu Historii 2007–2008

2007 (lipiec-grudzień)

- VIII Obóz Naukowy Studenckiego Koła Naukowego Historyków AP „Akcja Wisła w relacjach ludności Łemkowszczyzny”. Przygotowanie obozu: **dr Hubert Chudzio**, prowadzenie obozu: **dr Anna Zapalec**.
- 1–30 IX Badania archiwalne **dr. Huberta Chudzio** w Paryżu, opracowywanie katalogu zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu w ramach stypendium Fundacji im. dr Marii Zdziarskiej-Zaleskiej.
- 4–6 IX Podczas konferencji naukowej w Białymstoku pt. „Exodus – migracje i przymusowe przesiedlenia ludności polskiej (wątek wschodni)” **dr Anna Zapalec** wygłosiła referat: *Źródła dotyczące deportacji obywateli polskich z terenu województwa tarnopolskiego w okresie pierwszej okupacji sowieckiej*. Konferencja zorganizowana była przez Instytut Pamięci Narodowej w Białymstoku. Tekst referatu został złożony do druku.
- 12–13 IX XXXII Konferencja Podlaska „Komunikowanie i komunikacja na ziemiach polskich w latach 1795–1918”, zorganizowana przez Zakład Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej oraz Zakład Antropologii Kulturowej UMCS w Lublinie, Biała Podlaska – Roskosz. Referaty wygłosili: **prof. Kazimierz Karolczak**, *Ziemiańin w drodze. Europa poznawana w podróżach kuracyjnych*; **dr Łukasz Tomasz Sroka**, *Od propagandy do polemiki, czyli echa różnic światopoglądowych na łamach XIX-wiecznej prasy galicyjskiej*.
- 15–21 IX W kampusie akademickim Beit Berl College w Izraelu miała miejsce Polsko-Izraelska Konferencja Naukowa: „Poles and Jews. History – Literature – Philosophy – Education. Israeli and Polish Scholars”, zorganizowana w ramach współpracy Beit Berl College oraz Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie. Referaty wygłosili: **dr Jerzy Ciecieląg**, *Influence of the Herodian Dynasty AT the Julio-Claudian Imperial Court*; **dr Łukasz Tomasz Sroka**, *Cracow’s Jewish community in XIX and the beginning of XX century. Their heritage and relations with Poles*; **dr Piotr Trojański**, *Teaching about the Holocaust in Poland: the past and the present*.

- 16 IX II Forum Młodzieży Polsko-Niemieckiej „Pamięć buduje przyszłość” w Krakowie. **Prof. Kazimierz Karolczak** wygłosił referat *Wspólna historia polsko-niemiecka w Krakowie i regionie od XVII do XX wieku*.
- 22–23 IX X Międzynarodowe Sympozjum Biografistyki Polonijnej w Kielcach nt. „Polacy i polskiego pochodzenia sportowcy, trenerzy i działacze sportowi w świecie”; **prof. Henryk Żaliński** przewodniczył obradom na sesji plenarnej, a **dr Czesław Michalski** wygłosił referat *Stanisława Walasiewicz-Olson – legenda polsko-amerykańskiego sportu*.
- 5–6 X Międzynarodowa konferencja naukowa nt. „Polska między Wschodem a Zachodem”, zorganizowana w Pobierowie przez Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego. **Prof. Andrzej Essen** wygłosił referat: *Pozycja Polski na arenie międzynarodowej w ocenie dyplomacji czechosłowackiej*.
- 9–10 X Konferencja naukowa w Kamieńcu Podolskim: „Władza a prestiż w wyobrażeniach i praktykach codziennych w społeczeństwie średniowiecznym i wczesnonowożytnym”, zorganizowana przez Centrum Historii Społecznej NANU w Kijowie i Uniwersytet w Kamieńcu Podolskim; **prof. Zdzisław Noga** wygłosił referat: *Prestiż i formy ekskluzywizmu społecznego krakowskiej rady miejskiej w XIV–XVIII wieku*.
- 7–13 X „Auschwitz – historia, pamięć i edukacja. Nauczanie o Holokauście w autentycznym Miejscu Pamięci” – seminarium międzynarodowe; Kraków, Auschwitz-Birkenau – współorganizacja **dr Piotr Trojański**.
- 15–17 X Międzynarodowa Konferencja w Kazimierzu Dolnym nt. „Szkolnictwo pijarskie w czasach minionych a współczesne problemy edukacji historycznej”. **Prof. Czesław Nowarski** wygłosił referat *Prognostyczność myśli ks. S. Konarskiego w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży*.
- 19–25 XI Wymiana polsko-niemiecka (studenci Instytutu Historii oraz Instytutu Neofilologii i Pädagogische Hochschule – Freiburg) na temat: „Beziehungen und die Problematik der Vertreibungen und Umsiedlungen in Ost-Mitteleuropa im 20. Jhd.” (Stosunki polsko-niemieckie a problematyka wypędzeń i transferów ludności w Europie Środkowej w XX w.); Krzyżowa–Kraków. Opieka ze strony Instytutu Historii i prowadzenie warsztatów: **dr Piotr Trojański**.
- 21–23 XI Podczas IX Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Kraków–Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku” **dr Anna Zapalec** wygłosiła referat *Prasa we Lwowie w okresie 1939–1941 jako środek sowieckiej propagandy*. Konferencja została zorganizowana przez Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa AP im. KEN w Krakowie.
- 5 XII „Galicja w Księstwie Warszawskim” – konferencja zorganizowana przez Katedrę Historii XIX Wieku – Instytut Historii AP w Krakowie. Referaty wygłosili: **dr Hubert Chudzio**, *Rozterki władzy. Rząd Księstwa Warszawskiego w Galicji*; **prof. Kazimierz Karolczak**, *Entuzjazm czy wyrachowanie? Kariery arystokratów galicyjskich w Księstwie Warszawskim*; **dr Łukasz Tomasz Sroka**, *Żydzi w Krakowie około 1800 roku*.

- 5 XII Konferencja: „W rocznicę odzyskania ołtarza Wita Stwosza”. **Prof. Zdzisław Noga** wygłosił referat: *Rada miejska – fundator ołtarza*; organizatorzy: PAU, Bazylika Mariacka.
- 8 XII „Koncepcje naukowo-dydaktyczne, działalność i dziedzictwo myśli Profesora T. Słowikowskiego” – sesja naukowa w 100-lecie urodzin Profesora, zorganizowana przez Katedrę Edukacji Historycznej w Instytucie Historii AP im. KEN w Krakowie. **Prof. Czesław Nowarski** wygłosił referat *Rys życia i działalności Profesora Tadeusza Słowikowskiego*.
- 10–13 XII Podczas międzynarodowej konferencji naukowej na temat: „Les Européens et la Shoah”, L’Association pour la recherche et l’enseignement de la Shoah (ARES) avec le concours de l’APHG Archiwum w Marsylii (Francja), **dr Piotr Trojański** wygłosił referat *La Pologne et l’histoire de la Shoah*.
- 12 XII Promocja książki *Kraków. Studia z dziejów miasta w 750 rocznicę lokacji*, pracy zbiorowej pracowników naukowych Instytutu Historii Akademii Pedagogicznej w Krakowie, pod redakcją **prof. Jerzego Rajmana**.

2008 (styczeń–czerwiec)

- 1–30 III Badania archiwalne **dr. Huberta Chudzio** w Paryżu, opracowywanie katalogu zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu, stypendium Fundacji im. dr Marii Zdziarskiej-Zaleskiej.
- 2–30 III **Dr Jerzy Ciecieląg** przebywał na stypendium naukowym w Londynie, ufundowanym przez Fundację z Brzezia Lanckorońskich (London University – School of Oriental and African Studies, Institute of Classical Studies, Warburg Institute; British Museum; British Library).
- 2–3 IV Dni Otwarte Instytutu Historii. Punkt informacyjny o studiach na kierunku historia obsługiwali pracownicy naukowci: **dr Jerzy Ciecieląg, dr Joanna Janus, dr Mariusz Majewski, dr Anna Paciorek, dr Łukasz Tomasz Sroka, dr Piotr Trojański, dr Teresa Wnętrzak** oraz przedstawiciele samorządu studenckiego i Koła Naukowego.
- 10 IV IV Warsztaty Historyczno-Archiwalne Akademii Pedagogicznej w Krakowie; organizator: Katedra Historii XIX Wieku – Instytut Historii AP w Krakowie. Uroczystego otwarcia dokonał **prof. Zdzisław Noga** – zastępca dyrektora Instytutu Historii AP. **Barbara Zbroja** opisała zbiory Archiwum Państwowego w Krakowie, Oddział V (materiały kartograficzne i dokumentacja techniczna) oraz związane z tym możliwości badawcze.
- 20–26 IV Konferencja naukowa studentów „Litewskie rody arystokratyczne w historii Polski i Litwy” – w ramach wymiany polsko-litewskiej. Prowadzenie wymiany ze strony litewskiej **Zydrunas Maciukas**, ze strony polskiej **dr Hubert Chudzio**.
- 22 IV Zebranie naukowe Sekcji Numizmatycznej Komisji Archeologicznej Polskiej Akademii Nauk, Oddział w Krakowie. **Dr Jerzy Ciecieląg** wygłosił referat zatytułowany *Monety z Qumran, czyli wiemy, że niewiele wiemy*.

- 26 V Salony romantyczne. *Jeszcze jedna opowieść o Wielkiej Emigracji. Wokół pamiętnika Antoniego Ostrowskiego. Ten biedny Mickiewicz* – prelekcja **prof. Henryka Żalińskiego**. Dom Józefa Mehoffera – Oddział Muzeum Narodowego w Krakowie.
- 27–28 V IX Polsko-Ukraińska Konferencja Naukowa „Lwów. Miasto – społeczeństwo – kultura. Instytucje, urzędy i urzędnicy”; organizator: Katedra Historii XIX Wieku – Instytut Historii AP w Krakowie. Referaty wygłosili: **prof. Kazimierz Karolczak**, *Marszałkowie galicyjskiego Sejmu Krajowego. Portret zbiorowy*; **dr Czesław Michalski**, *Akademicki Związek Sportowy we Lwowie*; **dr Łukasz Tomasz Sroka**, *Kościół katolicki i Uniwersytet Lwowski – uwiecznione w materiałach księdza Jana Nepomucena Fijałka w zbiorach Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*.
- 30–31 V Niemiecko-polskie spotkanie studentów Uniwersytetu w Rostoku i Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie pt. „Lernen für die Zukunft durch Auseinandersetzung mit der Vergangenheit”. Przygotowanie merytoryczne studentów AP w Krakowie – **dr Anna Zapalec**.
- VI W ramach „Teki Historyka”, czasopisma naukowego Studenckiego Koła Naukowego Historyków Uniwersytetu Warszawskiego ukazały się materiały pokonferencyjne IV Ogólnopolskiej Konferencji Studentów Historyków Wojskowości, zorganizowanej w dniach 17–19 XI 2006 r. przez Studenckie Koło Naukowe Historyków im. Joachima Lelewela Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie.
- 20 V–10 VI Udział **dr. Huberta Chudzio** w charakterze dokumentalisty w wykopaliskach archeologicznych w Nakum w Gwatemali. Misja prowadzona jest w ramach działalności Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego i Ministerstwa Kultury Gwatemali.

Działalność dydaktyczna (zewnętrzna), współpraca z instytucjami naukowymi i kulturalnymi, samorządami lokalnymi, udział w krajowych i międzynarodowych programach badawczych (lipiec 2007 – czerwiec 2008)

dr Jerzy Ciecieląg: Udział w międzynarodowym projekcie „The Menorah Coin Project”.

prof. Andrzej Essen: Opieka nad stażem Doc. Jiri Vykoukal z Uniwersytetu im. Karola w Pradze (Czechy), V/VI i IX 2007 r.

dr Łukasz Tomasz Sroka: Współpraca z Biblioteką Naukową PAU i PAN w Krakowie obejmująca opracowywanie masoników zgromadzonych w tej instytucji.

dr Piotr Trojański: Projekt wymiany studentów z AP Kraków (Instytut Historii i Instytut Neofilologii) i Pädagogische Hochschule-Freiburg na temat: „Stosunki polsko-niemieckie a problematyka wypędzeń i transferów ludności w Europie Środkowej w XX wieku”, Krzyżowa–Kraków, 19–25 XI 2007 r.; Seminarium Grupy Roboczej ds. Edukacji „Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research”, Chorwacja, Zagrzeb, 4–7 II 2007 r.; Posiedzenie grupy roboczej ds. opracowania europejskiego pakietu edukacyjnego pt. „Wizyta w Auschwitz”, Rada Europy, Francja, Strasburg, 11–13 XII 2007.

prof. Marek Wilczyński: Cykliczne konferencje naukowo-dydaktyczne nauczycieli historii Polski, Niemiec, Estonii, Łotwy, Litwy i Słowacji organizowane przez Verband der deutschen Geschichtslehrer i IH AP.

prof. Henryk Żaliński: Badania dokumentujące losy Polaków i osób polskiego pochodzenia żyjących poza krajem (historia i współczesność) we współpracy z Instytutem Badań Biograficznych w Vaudricourt (Francja).

Nagrody i wyróżnienia (lipiec 2007 – czerwiec 2008)

prof. Zdzisław Noga: Nagroda im. Klemensa Bąkowskiego przyznana przez Wydział Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

dr Piotr Trojański: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski za wybitne osiągnięcia w odkrywaniu, gromadzeniu i upowszechnianiu prawdy o Holokauście, za zasługi w działalności na rzecz upamiętniania historii powstania w getcie warszawskim.

prof. Henryk Żaliński: Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego indywidualna I stopnia za osiągnięcia organizacyjne uzyskane w roku 2006/2007.

Publikacje naukowe (książki) pracowników Instytutu Historii (lipiec 2007 – czerwiec 2008)

Euzebiusz z Cezarei, Życie Konstantyna, wstęp, tłumaczenie, opracowanie **Teresa Wnętrzak**, Wydawnictwo WAM, Kraków 2007.

Zdzisław Noga, *Etnicni konflikti u serednowic'nomu i ranomodernomu Krakowi*, „Socium”, T. 7, Kijów 2007.

Andrzej Jureczko, *Henryk III Biały, książę wrocławski (1247–1266)*, wydanie II, Kraków 2007.

Kraków. Studia z dziejów miasta. W 750 rocznicę lokacji, pod redakcją naukową **Jerzego Rajmana**, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2007.

Łukasz Tomasz Sroka, *Żydzi w Krakowie – studium o elicie miasta 1850–1918*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej.

Anna Zapalec, *Ziemia tarnopolska w okresie pierwszej okupacji sowieckiej (1939–1941)*, Wydawnictwo „Księgarnia Akademicka”, Kraków 2007.

Członkostwo w organizacjach naukowych (lipiec 2007 – czerwiec 2008)

Jacek Chrobaczyński: Komisja PAN ds. Oceny Podręczników Szkolnych; komitet redakcyjny „Studiów Historycznych” w Krakowie.

Jerzy Ciecieląg: PTH.

Andrzej Essen: Komisje PAU: a) Europy Środkowej (funkcja: sekretarz Komisji), b) Wojen i Wojskowości, c) do Oceny Podręczników Szkolnych. Od 2007 r. jest członkiem Komitetu Redakcyjnego pisma (rocznik): „Studia z dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”, wydawanego przez Instytut Historii PAN w Warszawie.

Jerzy Gołębiowski: Komisja Historyczna Oddziału PAN w Krakowie.

Józef Hampel: Zarząd Głównego Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego – członek Zarządu, Rada Naukowa Zakładu Historii Ruchu Ludowego – członek,

Zarząd Oddziału Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego w Krakowie – członek Zarządu, Krakowski Oddział PTH – członek Zarządu.

Marek Herma: Komisja Wojen i Wojskowości PAU.

Andrzej Jureczko: PTH, Polskie Towarzystwo Heraldyczne.

Kazimierz Karolczak: Komisja ds. Oceny Podręczników Szkolnych PAU, Komitet Nauk Historycznych PAN.

Andrzej Kastory: Komisje PAU: a) Europy Środkowej b) Wojen i Wojskowości, c) do Oceny Podręczników Szkolnych (przewodniczący Komisji); Komisja Historyczna PAN w Krakowie; Komisja Historyczna PAN w Warszawie: Komisja historyczna I i II wojny światowej.

Zdzisław Noga: Sekcja Historia (H01G) w Zespole Nauk Humanistycznych Komitetu Badań Naukowych, Komisja Historii Miast Komitetu Nauk Historycznych PAN, Stały Komitet Mediewistów Polskich, rada naukowa serii wydawniczej „Między Zachodem a Wschodem”.

Jerzy Rajman: PTH, Towarzystwo Naukowe KUL.

Łukasz Tomasz Sroka: Komisja Historii i Kultury Żydów PAU; Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich; Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

Piotr Trojański: PTH – członek zarządu Oddziału Krakowskiego; Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich, International Society for History Didactics.

Marek Wilczyński: Komisja Bizantynologiczna Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej PAN, Komisja Filologii Klasycznej PAU, Komisja Rewizyjna przy Zarządzie Głównym PTH.

Teresa Wnętrzak: Komisja Bizantynologiczna PAN.

Henryk Żaliński: Komisja Prasoznawcza PAN, Oddział w Krakowie; Międzywydziałowa Komisja PAU do Badań Diaspory Polskiej, Komitet Redakcyjny „Studiów Historycznych”.

Popularyzacja nauki w środkach masowego przekazu

- 2007 Cykl artykułów **dr Łukasza Tomasza Sroki** opublikowany na łamach „Gazety Wyborczej” (wydanie krakowskie), poświęcony historii Krakowa.
- VI 2007 *Tak powstało nowoczesne miasto* – Wywiad z **prof. Jerzym Rajmanem**, udzielony dla „Gazety Wyborczej” – Kraków, związany z 750 rocznicą lokacji Krakowa.
- I 2008 Emisja filmu w TVP 3 *Przesiedleni wypędzeni*, poświęconego działalności Studenckiego Koła Naukowego Historyków AP. Motywem filmu była realizacja (w trakcie letnich obozów naukowych) programu „Ziemie Zachodnie, jako przykład migracji ludności polskiej, niemieckiej i ukraińskiej po II wojnie światowej”. Reżyseria i zdjęcia **dr Hubert Chudzio** i **Anna Kaszewska**.
- 27 VI 2008 *Mało znana elita Krakowa* – Wywiad z **dr. Łukaszem Tomaszem Sroka**, udzielony dla „Gazety Wyborczej” – Kraków, nr 149.5759, poświęcony społeczności żydowskiej Krakowa w XIX i na początku XX wieku.

Opracował *Łukasz Tomasz Sroka*

Suplement do Kroniki życia naukowego Instytutu Historii 2006–2007

- 13–15 V 2007 Podczas konferencji „Salus Rei Publicae Suprema Lex. Ochrona interesów państwa w prawie karnym starożytnej Grecji i Rzymu” w Lublinie **dr Jerzy Ciecieląg** wygłosił referat pt. *Cromen laesae maiestatis czy perduellio – za jakie przestępstwo został skazany Jezus przed sądem Poncjusza Piłata?*
- 1–2 VI 2007 Podczas I Ogólnopolskiego Kongresu Doktorantów Historii w Krakowie **prof. Jerzy Rajman** wygłosił wykład inauguracyjny, zatytułowany *Kraków przedkolacyjny*.